SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2316

av Eric Westroth m.fl. (SD)

Mervärdesskatt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över momssatserna i syfte att förenkla reglerna och minska omotiverade skillnader i beskattningen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över förutsättningarna för en konkurrensneutral moms inom vården oavsett driftsform och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheterna att förenkla och utveckla reglerna om frivillig beskattning vid uthyrning av verksamhetslokaler och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över avdragsreglerna för mervärdesskatt på lätta lastbilar som används i näringsverksamhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över momshanteringen vid återbetalning av pant i syfte att skapa momsmässigt neutrala villkor för olika insamlingsformer och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda förutsättningarna för en mer enhetlig moms för likvärdiga verksamheter inom turist- och besöksnäringen och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda förutsättningarna för en mer likvärdig kulturmoms och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga åtgärder för momsfri uthyrning av parkerings- och garageplatser med nära anknytning till bostaden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Mervärdesskatten finansierar en betydande del av våra gemensamma åtaganden och påverkar samtidigt hushållens vardag och företagens villkor. Reglerna behöver vara begripliga för den som ska använda dem. Sverigedemokraterna vill minska onödigt krångel och omotiverade skillnader i beskattningen, med hänsyn till hushållens ekonomi och de verksamheter som berörs.

En översyn av momssatserna

Sverige har en allmän momssats på 25 procent och reducerade skattesatser på 12 respektive 6 procent. Vissa verksamheter är undantagna från moms. Skillnaderna kan vara väl motiverade, men de innebär också att företag måste lägga tid på att avgöra vilken skattesats som gäller. Särskilt för små företag kan en svår gränsdragning bli både kostsam och osäker.

Sverigedemokraterna har tillsammans med Tidö-regeringen medverkat till att sänka momsen på livsmedel från 12 till 6 procent under perioden den 1 april 2026 till och med den 31 december 2027. Låg matmoms är ett sätt att hålla nere hushållens levnadskostnader. Erfarenheterna av sänkningen och dess genomslag i konsumentpriserna bör tas tillvara i det fortsatta arbetet med momssystemet.

En översyn bör inriktas på att minska omotiverade skillnader och göra reglerna enklare att tillämpa. Den bör även belysa hur en bredare skattebas skulle kunna påverka nivån på den allmänna momssatsen. Motiven för nedsatt moms behöver samtidigt prövas med omsorg. Konsekvenserna för hushåll med små ekonomiska marginaler bör väga tungt i bedömningen. Tydlig vägledning och förutsebara gränser är viktiga även när en skillnad i skattesats behålls. Regeringen bör därför se över momssatserna med inriktning på enklare regler och färre omotiverade skillnader.

Konkurrensneutral moms inom vården

Vårdens resurser behöver användas så att patienterna får god vård i tid. Momssystemet bör ge likvärdiga förutsättningar för att bedriva vård, oavsett driftsform. Det är särskilt

angeläget när en verksamhet behöver täcka tillfälliga vakanser eller samverka med andra vårdgivare.

Sjukvård som omfattas av undantaget från moms ska skiljas från uthyrning av vårdpersonal. Ett bemanningsföretags uthyrning av vårdpersonal är som huvudregel momspliktig med 25 procent. Den rättsliga grunden har klarlagts genom bland annat HFD 2018 ref. 41. Bedömningen gäller vad som tillhandahålls mellan företagen, även om personalen utför vård hos den som hyr in den.

För en vårdgivare som saknar avdragsrätt blir momsen på inköp en kostnad. Kommuner och regioner har särskilda möjligheter till momsersättning, även för viss dold moms vid upphandling av vård. Med dold moms avses här moms på inköp som en utförare inte får dra av och därför behöver täcka genom sin ersättning. Hur dessa regler och vårdavtalens ersättningar samverkar har betydelse för konkurrensvillkoren.

Frågan om moms på inhyrd vårdpersonal har redan behandlats i SOU 2021:40, Mervärdesskatt vid inhyrd personal för vård och social omsorg. Där prövades både det EU-rättsliga utrymmet och möjligheterna att förbättra ersättningssystemet. Det finns därmed ett underlag att använda i det fortsatta arbetet.

Regeringen bör se över vilka skillnader som fortfarande motverkar konkurrensneutralitet och hur de kan hanteras. Översynen bör omfatta samspelet mellan momsreglerna och ersättningen för offentligt finansierad vård. Eventuella förändringar behöver vara förenliga med EU-rätten och utformas så att jämförbara verksamheter får likvärdiga villkor, utan över- eller underkompensation.

Frivillig moms vid uthyrning av verksamhetslokaler

Tillgången till lämpliga lokaler har stor betydelse för den som vill starta eller utveckla en verksamhet. Frivillig momsbeskattning vid lokaluthyrning finns redan. Den innebär att en hyresvärd under vissa förutsättningar kan lägga moms på hyran och få avdrag för ingående moms på kostnader som hör till uthyrningen. Möjligheten är normalt knuten till hur hyresgästen använder lokalen.

En fastighetsägare får hyra ut lokaler även till en ideell förening som bedriver momsfri verksamhet. Den uthyrningen kan däremot normalt inte omfattas av frivillig beskattning. Det avgörande är hur den berörda lokalen används, inte enbart om hyresgästen är momsregistrerad för någon annan verksamhet.

Samma fastighet kan innehålla både momspliktig och momsfri uthyrning, men hyresvärden behöver fördela avdragen för ingående moms. Om en förening tar över en lokal som tidigare hyrts ut med moms kan tidigare avdrag också behöva justeras. Reglerna kan därför göra det ekonomiskt mindre attraktivt att hyra ut till föreningen eller låta olika verksamheter dela på en yta.

En ideell förening kan också själv hyra ut lokaler till ett företag. Om förutsättningarna är uppfyllda kan föreningen välja frivillig beskattning för uthyrningen. Även i den situationen behöver reglerna vara begripliga och ge rimliga möjligheter att använda lokalerna effektivt.

Frågan har nu analyserats i SOU 2026:24, Mervärdesskatt vid uthyrning och överlåtelse av fastighet. Utredningen avråder från en generell utvidgning av den frivilliga beskattningen vid uthyrning. Ett viktigt skäl är risken för högre hyror för verksamheter

som saknar avdragsrätt, bland annat inom vården och den ideella sektorn. Den bedömningen behöver tas på allvar.

Sverigedemokraterna anser att det fortsatt finns skäl att pröva hur reglerna kan förenklas och möjligheterna till frivillig beskattning utvecklas. Regeringen bör ta tillvara utredningens analys och remissinstansernas synpunkter i det arbetet. Särskild vikt bör läggas vid möjligheten att underlätta uthyrning och gemensamt nyttjande av lokaler samtidigt som kostnadsriskerna för hyresgäster utan avdragsrätt hanteras.

Avdragsrätt för moms på lätta lastbilar

För många mindre företag är den lätta lastbilen ett nödvändigt arbetsredskap. Den används för att transportera verktyg, material och varor. Momsreglerna bör vara utformade så att företag kan välja ett fordon som passar verksamhetens behov.

En skåplastbil med en totalvikt på högst 3 500 kilo kan räknas som personbil enligt mervärdesskattelagen, även om den är registrerad som lastbil och används i näringsverksamhet. Då gäller som huvudregel avdragsförbud vid köp. En lastbil där förarhytten utgör en separat karosserienhet omfattas däremot inte av denna utvidgade personbilsdefinition. Fordonets konstruktion kan därför få stor betydelse för avdragsrätten.

Skillnaden kan innebära att företag som använder fordon för likartade arbetsuppgifter får olika momskostnader. Den kan också påverka valet mellan en skåpbil och ett fordon med separat hytt och lastutrymme, även när skåpbilen är bättre lämpad för arbetet.

Regeringen bör se över avdragsreglerna för lätta lastbilar som används i näringsverksamhet. Översynen bör pröva om reglerna i högre grad kan utgå från fordonets användning och samtidigt innehålla tydliga avgränsningar mot privat konsumtion.

Momsneutralitet vid återbetalning av pant

Det ska vara enkelt att lämna tillbaka burkar och flaskor för återvinning. Fristående pantstationer, exempelvis på återvinningscentraler, kan komplettera butikernas insamling. Skattereglerna bör ge rimliga villkor även för sådana lösningar.

När en butik säljer dryck och senare betalar tillbaka pant kan momsen hanteras genom en kreditering till kunden. En insamlingsorganisation som inte säljer dryck har inte samma möjlighet. Momsen kan då bli en kostnad för organisationen när den betalar tillbaka pant direkt till den som lämnar förpackningarna.

Regeringen bör se över momshanteringen vid återbetalning av pant med inriktning på momsmässigt neutrala villkor för olika insamlingsformer. Översynen bör klarlägga hur kostnader uppkommer i de olika leden och vilka förändringar som är möjliga inom EU-rätten. Konsumenten bör kunna få tillbaka hela pantbeloppet samtidigt som reglerna ger goda förutsättningar att utveckla insamlingen.

Mer enhetlig moms inom besöksnäringen

Turist- och besöksnäringen ger människor möjlighet att uppleva olika delar av Sverige och har betydelse för företagandet på många orter. Verksamheterna är ofta små och kan vara starkt beroende av en kort säsong. De behöver kunna planera sin verksamhet med kännedom om vilka skattevillkor som gäller.

Inom näringen finns skillnader i moms som bör prövas närmare. Ett exempel är att båtplatser i gästhamnar normalt beskattas med 25 procent, medan upplåtelse av campingplatser beskattas med 12 procent. Tjänsterna har flera likheter för den som är på semester och använder platsen för sin övernattning. Det motiverar att förutsättningarna för en mer likvärdig beskattning undersöks.

Företag som kombinerar boende med aktiviteter eller andra tjänster kan dessutom behöva göra svåra bedömningar av vad som ska beskattas tillsammans och vad som ska behandlas var för sig. En översyn bör uppmärksamma sådana praktiska problem och möjligheterna att göra reglerna mer förutsebara.

Regeringen bör utreda förutsättningarna för en mer enhetlig moms för likvärdiga verksamheter inom turist- och besöksnäringen. Utredningen bör klargöra vilka förändringar som är möjliga inom EU-rättens ramar och bedöma följderna för företagens konkurrensvillkor.

En mer likvärdig kulturmoms

Sverigedemokraterna värnar möjligheten att ta del av kultur i hela landet. Nedsatt moms på kulturområdet kan bidra till att hålla nere kostnaden för publiken och ge utrymme för ett kulturliv även där befolkningsunderlaget är litet.

Den 1 juli 2026 sänktes momsen på tillträde till danstillställningar från 25 till 6 procent. Därmed har en skillnad som länge varit svår att motivera rättats till. Sänkningen är ett viktigt steg mot mer likvärdiga villkor för kulturarrangemang.

Det finns samtidigt skäl att granska de gränsdragningar som återstår. Tillträde till en biografföreställning beskattas exempelvis med 25 procent, medan tillträde till en konsert eller en operaföreställning normalt beskattas med 6 procent. Även visningar av kulturella föreställningar kan bedömas olika beroende på innehåll och form. För arrangören får klassificeringen direkt betydelse för ekonomin.

En översyn bör pröva motiven för sådana skillnader och möjligheten att behandla jämförbara kulturupplevelser mer likvärdigt. Den bör också uppmärksamma hur digital förmedling och nya former av kulturellt innehåll passar in i dagens regler. Förutsättningarna behöver bedömas utifrån verksamheternas innehåll och de EU-regler som styr vilka varor och tjänster som får omfattas av reducerad moms.

Regeringen bör därför utreda förutsättningarna för en mer likvärdig kulturmoms. Arbetet bör ge ett underlag för att bedöma vilka gränsdragningar som kan förenklas och hur den nedsatta kulturmomsen kan utformas så att den bättre motsvarar sitt syfte.

Momsfri uthyrning av parkering vid bostaden

För många hushåll är en parkeringsplats eller garageplats i anslutning till bostaden en nödvändig del av vardagen. Den som hyr sin plats av bostadsrättsföreningen eller hyresvärden behöver rimliga och förutsebara villkor. En ändrad momstillämpning riskerar att höja kostnaderna för de boende och öka administrationen för föreningar och fastighetsägare.

Skatteverkets ställningstagande från den 30 september 2025 innebär att fler upplåtelser av parkeringsplatser till de egna boende bedöms som självständiga tjänster och därmed ska beskattas med 25 procent moms. Myndigheten har meddelat att den ska börja tillämpa den nya bedömningen på eget initiativ från och med den 1 april 2027.

Regeringen tillsatte i mars 2026 en utredning som ska undersöka möjligheterna att undanta sådan uthyrning från moms eller på annat sätt neutralisera de ekonomiska konsekvenserna av den ändrade tillämpningen. Arbetet bör ha en tydlig inriktning på att värna de boendes ekonomi och undvika onödigt krångel.

Sverigedemokraterna anser att bostadsrättsföreningars och hyresvärdars uthyrning av parkerings- och garageplatser till de egna boende bör kunna ske utan moms när uthyrningen har nära anknytning till bostaden. Regeringen bör därför, med utgångspunkt i den pågående utredningen, överväga hur en sådan ordning kan säkerställas. Om det krävs ändringar av EU:s momsregler bör regeringen verka för att dessa genomförs.

Eric Westroth (SD)

Mikael Eskilandersson (SD) *Andreas Ahlqvist (SD)*

Gunilla Gomér (SD)